İbrahim Bölükbaşı Din Görevlisi

يَآ اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَاُنْثٰى

وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَآئِلَ لِتَعَارَفُوا ؕ اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ

اللّٰهِ اَتْقٰيكُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌ خَبِيْرٌ ١٣

Ey insanlar! Şüphesiz sizi bir erkek ile bir dişiden yarattık, tanışasınız diye sizi ırklara ve memleketlere ayırdık, Allah katında en değerli olanınız O'na itaatsizlikten en fazla sakınanınızdır. Allah her şeyi hakkıyla ardır. Hucurât : 13

Kardeşlik

"Sevgi varken nefret niye,
Barış varken savaş niye
Kardeşlik varken didişmek niye
Dostluk varken düşmanlık niye
Hoşgörü varken bağnazlık niye,
Özgürlük varken tutsaklık niye,
Adalet varken, haksızlık niye?"

(Hacı Bektaş-i Veli)

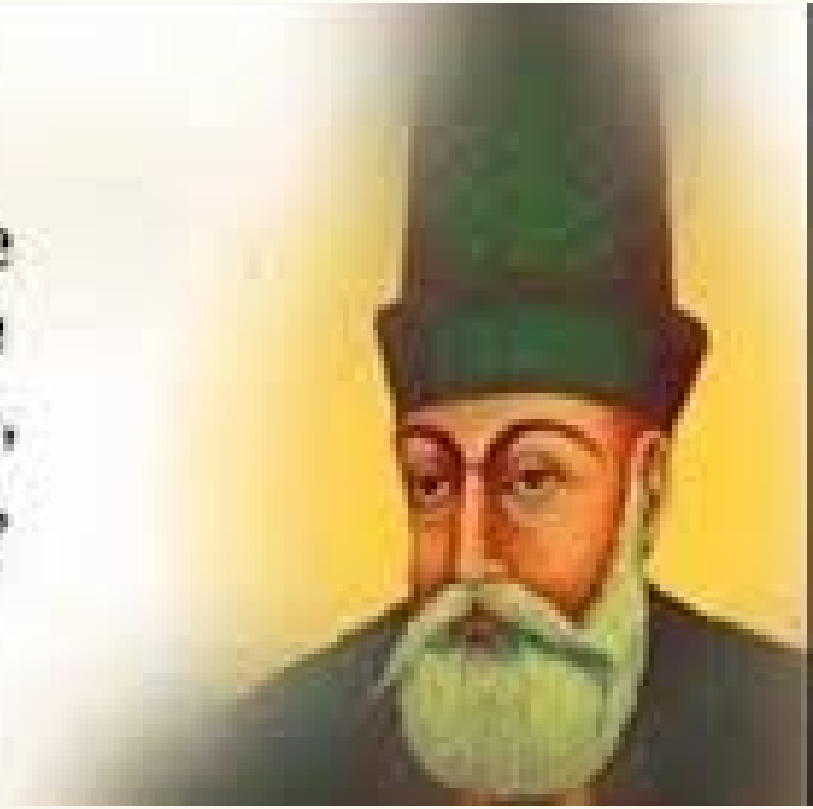

Kardeş lik

Kardeşlik 3 çeşittir

1.Adem ve Havvadan olma insanlık kardeşi

2. **Aynı Anne ve Babadan doğan kardeşlik.**

3. Mü’min olarak kardeş olmak

Müminler Ancak

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٠﴾

Mü'minler ancak kardeştirler. Öyleyse kardeşlerinizin arasınında küs olan varsa)barıştırın ve Allah'tan korkup sakının umulur ki Allah bağı

Âyeti kerimede **iman bağıyla bir araya gelenler kardeş olarak kabul edilmektedirler.** Buna göre **yeryüzünün neresinde yaşıyor, hangi dili konuşuyor, hangi kavme mensup, hangi renge sahip olurlarsa olsunlar bütün Müminler birbirlerinin kardeşleridirler yani birbirlerinin**

KARDEŞLİK ALLAH'IN İPİNE(dinine) BAĞLI

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللّٰهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ۚ
وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ كُنْتُمْ اَعْدَآءً فَاَلَّفَ بَيْنَ
قُلُوبِكُمْ فَاَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهٖٓ اِخْوَانًا ۚ وَكُنْتُمْ عَلٰى شَفَا حُفْرَةٍ
مِنَ النَّارِ فَاَنْقَذَكُمْ مِنْهَا ۗ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهٖ
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ١٠٣

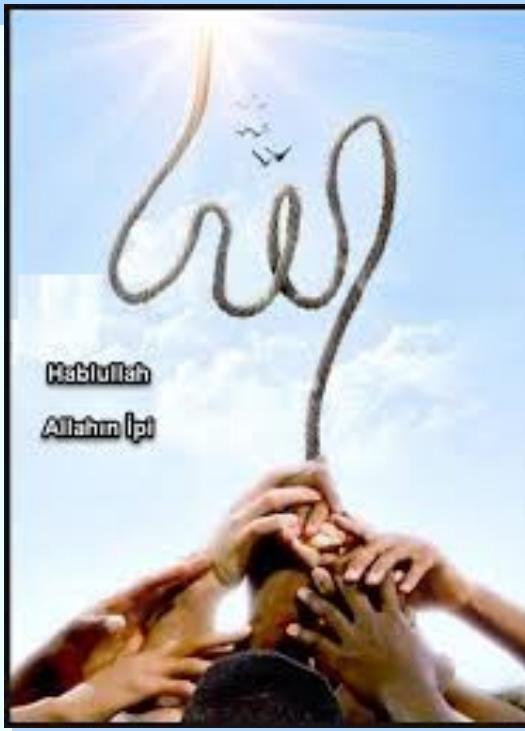

ı yapışın; parçalanmayın. Allah'ın size olan nimetini hatırlayın: Hani siz birbirinize düşman kişiler idiniz de O, gönüllerinizi birleştirmişti ve O'nun nimeti sayesinde kardeş kimseler olmuştunuz. Yine siz bir ateş çukurunun tam kenarında iken oradan da sizi O kurtarmıştı. İşte Allah size âyetlerini böyle açıklar ki doğru yolu bulasınız." (Âli İmrân suresi 103. Ayet)

Kardeşlerin arasını Allah birleştirmiştir

وَاَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ ۭ لَوْ اَنْفَقْتَ
مَا فِي الْاَرْضِ جَمِيعًا مَّآ اَلَّفْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ اَلَّفَ
بَيْنَهُمْ ۭ اِنَّهٗ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ٦٣

“Ve (**ünde bulunan her şeyi verseydin, yine onların gönüllerini birleştiremezdin, fakat Allah onların aralarını bulup kaynaştırdı.** Çünkü O, mutlak galiptir, hikmet sahibidir.” (Enfâl

Güzel Kardeş Olmak Allah ve Rasulüne İtaate Bağlıdır

وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَالرَّسُولَ فَأُولٰٓئِكَ مَعَ الَّذِينَ
قصر
اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيّٖنَ وَالصِّدّٖيقِينَ وَالشُّهَدَآءِ
وَالصَّالِحِينَ ۚ وَحَسُنَ أُولٰٓئِكَ رَفِيقًا ۝٦٩
قصر

“Kim Allah'a ve Resûl'e itaat ederse işte onlar, Allah'ın kendilerine lütuflarda bulunduğu peygamberler, sıddîkler, şehidler ve salih kişilerle beraberdir. Bunlar ne güzel arkadaştır!” (NİSA suresi 69. ayet)

Müminler binanın yapı taşları gibidirler, birbirlerini tamamlarlar

الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضاً

“Mü’minin mü’mine karşı durumu, bir parça diğer parçasını sımsıkı kenetleyip tuta

Bina bilindiği üzere kum, çakıl, tuğla, demir, kapı, çerçeve, cam gibi farklı malzemelerden meydana gelir. Bunlar bir araya getirilmek suretiyle sağlam binalar oluşturulur.

Binanın yapı taşlarında kırılmalar, çatlaklar oluşmaya başladığında bu kırılma ve çatlamalar sadece o parçayı değil bütün binayı da etkileyebilir. Dolayısıyla İslam ile kardeş olduğumuzu unutmadan kardeşlerimizdeki kırılma ve çatlamaları kardeşlik çerçevesi

Müslüman Kardeşler Bir Vücut Gibidir

Dünyanın neresinde olurlarsa olsunlar, tevhid bayrağı altında birleşen Mü'minler aynı milletten olup sanki bir vücudun organları gibidirler.

مَثَلُ المُؤْمِنِينَ في تَوَادِّهِمْ وَتَرَاحُمِهِمْ وَتَعَاطُفِهِمْ مَثَلُ الجَسَدِ إِذَا اشْتَكَى مِنْهُ عُضْوٌ تَدَاعَى لَهُ سَائِرُ

“Mü’minler birbirlerini sevmekte, birbirlerine acımakta ve birbirlerini korumakta bir vücuda benzerler. Vücudun bir uzvu hasta olduğu zaman, diğer uzuvlar da bu sebeple uykusuzluğa ve ateşli hastalığa tutulurlar.” (Buhârî, Ed

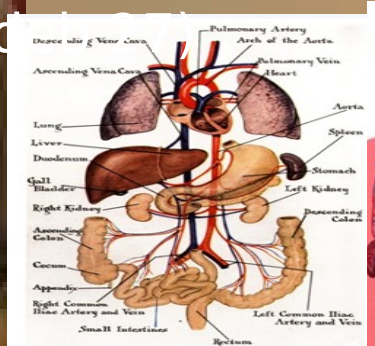

Müminler Birbirlerinin Dos

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَآءُ
بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَيُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَيُطِيعُونَ اللّٰهَ
وَرَسُولَهٗ ؕ اُولٰٓئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللّٰهُ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ٧١

“Mümin mümin kadınlar birbirlerinin dostları / velileridir. Onlar iyiliği emreder, kötülükten alıkoyarlar, namazı dosdoğru kılarlar, zekâtı verirler, Allah ve Resûlüne itaat ederler. **İşte onlara Allah rahmet edecektir**. Şüphesiz Allah azîzdir, hikmet sahibidir.” (Tevbe

Müminler Birbirlerinin

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوٰى ۖ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ

„İyilik ve takva üzerinde yardımlaşın…“
günah ve düşmanlık üzerinde yardımlaşmayın.”
(Maide 2)

Kardeşini zulümden Alıkoyacaktır

انْصُرْ أَخَاكَ ظَالِماً أَوْ مَظْلُوماً. فَقِيلَ: نَنْصُرُهُ إِذَا كَانَ مَظْلُوماً، فَكَيْفَ أَنْصُرُهُ ظَالِماً؟ قالَ: تَحْجُزُهُ عَنِ الظُّلْمِ، فَإِنَّ ذَلِكَ نَصْرُهُ

"Kardeşine zalim de olsa mazlum da olsa yardım et." "Mazlumsa yardım ederim, zâlime nasıl yardım ederim?" diye sorulmuştu. "**Onu zulümden alıkoyarsın, bu da ona yardımdır**" buyurdu."

Kardeşine Onu Sevdiğini Söyle

« إِذَا أَحَبَّ الرَّجُلُ أَخَاهُ ، فَلْيُخْبِرْهُ أَنَّهُ يُحِبُّهُ »

“Din kardeşini seven kişi, ona sevdiğini

(Riyazüss sali

« ... لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ »

“Sizden biriniz, kendisi için arzu edip istediği şeyi, din kardeşi için de arzu edip istemedikçe, gerçek anlamda iman etmiş

Kardeşliği Pekiştirecek Davranışları Yapalım

لَا تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا وَلَا تُؤْمِنُوا حَتَّى
تَحَابُّوا أَوَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُوهُ
تَحَابَبْتُمْ أَفْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ

"**Allah'a yemin ederim ki; sizler iman etmedikçe cennete giremezsiniz. Birbirinizi sevmedikçe de gerçek iman etmiş olamazsınız.** Yaptığınızda birbirinizi seveceğiniz bir

Kardeşini Hastalığında Ve Sağlığında Ziyaret Etmelidir

"إِنَّ الْمُسْلِمَ إِذَا عَادَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ لَمْ يَزَلْ فِي خُرْفَةِ الْجَنَّةِ حَتَّى يَرْجِعَ

“Müslüman, hasta kardeşini ziyaret ettiğinde dönünceye dek cennet bahçelerinde demektir.” (Müslim, “Birr”, 41; Tirmizî, “Cenâiz”, 3)

Kardeşine Yardım Ettiği Sürece Allah Ta Kendisine Yardım Eder

وَاللَّهُ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا كَانَ الْعَبْدُ...

... فِي عَوْنِ أَخِيهِ

"....Kul din kardeşine yardımcı olduğu sürece, Allah da onun yardımcısı olur..." (Müslim, "Zikir", 38; Tirmizi, "H

Müslüman Müslüman'ın Kardeşidir

Kardeşinin Elinden Ve Dilinden Zarar Görmez

المسلِم من سَلِمَ المسلمُونَ مِنْ
لِسَانِهِ وَيَدِهِ، وَالْمُؤمِنُ مَنْ اَمِنهُ
الناسُ على دمائهم وأمْوَالِهِمْ

"**Müslüman, diğer Müslümanların elinden ve dilinden zara**
görmediği kimsedir.

Mü'min de, **halkın, can ve mallarını kendisine karş**
emniyette bildikleri kimsedir." **(**Tirmizî, İman 12, (2629); Nesâ
İman 8, (8, 104, 105))

Kardeşine Karşı Merhametlidir

« مَنْ لا يرْحَمِ النَّاس لا يرْحمْهُ اللَّه »

“İnsanlara merhamet göstermeyen kimseye Allah da

Kardeşinin ihtiyacını karşılamalıdır

المُسْلِمُ أخُو المُسْلِمِ لاَ يَظْلِمُهُ وَلاَ يُسْلِمُهُ وَمَنْ كَانَ في حَاجَةِ أخِيهِ كَانَ اللّهُ في حَاجَتِهِ، وَمَنْ فَرَّجَ عَنْ مُسْلِمٍ كُرْبَةً فَرَّجَ اللّهُ عَنْهُ بِهَا كُرْبَةً مِنْ كُرَبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِماً سَتَرَهُ اللّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.

"Müslüman Müslüman'ın kardeşidir. **Ona zulmetmez, onu tehlikede yalnız bırakmaz.**

Kim, kardeşinin ihtiyacını görürse Allah da onun ihtiyacını görür. **Kim bir Müslüman'ı bir sıkıntıdan kurtarırsa, Allah da o sebeple onu Kıyamet gününün sıkıntısından kurtarır.** Kim bir Müslüm[illegible]n

Edeb 4

Kardeşliği Zedeleyen Özellikler

« مَنْ رَأَى مِنْكُم مُنْكراً فَلْيغيِّرْهُ بِيَدِهِ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطعْ فبِلِسَانِهِ ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبقَلْبِهِ وَذَلِكَ أَضْعَفُ الإِيمانِ »

“Kim bir kötülük görürse, onu eliyle değiştirsin. Şayet eliyle değiştirmeye gücü yetmezse, diliyle değiştirsin. Diliyle değiştirmeye de gücü yetmezse, kalbiyle düzeltme cihetine gitsin ki, bu imanın en zayıf derecesidir.” (Müslim, Îmân 78)

Kardeşini alaya almamalıdır

يَآ اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسٰٓى اَنْ
يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَآءٌ مِنْ نِسَآءٍ عَسٰٓى اَنْ يَكُنَّ خَيْرًا
مِنْهُنَّ ۚ وَلَا تَلْمِزُٓوا اَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْاَلْقَابِ ۖ بِئْسَ الِاسْمُ
الْفُسُوقُ بَعْدَ الْاِيمَانِ ۚ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١١﴾

“Ey İnsanlar! **Bir topluluk diğer bir topluluğu alaya almasın.** Belki de onlar, kendilerinden daha iyidirler. **Kadınlar da kadınları alaya almasınlar.** Belki onlar kendilerinden daha iyidirler.” (HUCURÂT suresi 11. ayet)

AYIP VE KUSURLARIMIZDAN VAZGEÇEBİLSEK

Ebu Zer (ra) şöyle demiştir:

-Bir kere ben Bilal'i, anasından dolayı ayıplamıştım da, Nebiyyi Mükerrem (sav) bana buyurdu ki:

- "Ey Ebu Zer! Onu sen anasından dolayı mı ayıplıyorsun? Demek ki sen, içinde henüz cahiliye ahlakı kalmış bir kimse imişsin!" buyurdu.

Bunun üzerine ben yanağımı yere koyup:

-"Bilal, ayağıyla basmadıkça yanağımı yerden kaldırmayacağım" dedim. (Sahihi Buhari Tecrid-i Sarih tercemesi c 1 s 42 mütercim Kamil Miras)

-İşte Ashab-ı Kiram (ra) hatadan dönmenin ne büyük bir fazilet olduğunu böylece insanlık alemine sunmuş oluyorlar.

Kardeşine karşı kötü zan beslemeyecek

يَآ اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِنَ الظَّنِّ اِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ
اِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبْ بَعْضُكُمْ بَعْضًا ؕ اَيُحِبُّ اَحَدُكُمْ
اَنْ يَّاْكُلَ لَحْمَ اَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ ؕ وَاتَّقُوا اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ
تَوَّابٌ رَحِيمٌ ١٢

“**Ey iman edenler! Zannın çoğundan kaçının. Çünkü zannın bi kısmı günahtır. Birbirinizin kusurunu araştırmayın. Birini diğerinizi arkasından çekiştirmesin. Biriniz, ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı?** İşte bundan tiksindiniz. O halde Allah'tan korkun. Şüphesiz Allah, tövbeyi çok kabul edendir, çok esirgeyicidir.” (HUCURÂT suresi 12. ayet)

Kardeşiyle Cekismevecek

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ
رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ٤٦

“Allah'a ve Resulü'ne itaat edin. Ve birbirinizle didişmeyin. Sonra içinize korku düşer ve kuvvetiniz elden gider. Sabırlı olun, çünkü Allah sabredenlerle beraberdir.” (Enfal, 8/46)

Kardeşiyle Ayrılığa Düşmeyecek

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ
مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ ۚ وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ١٠٥

“Kendilerine apaçık deliller geldikten sonra parçalanıp ayrılığa düşenler gibi olmayın. İşte bunlar için büyük bir azab vardır.”
(Al-i İmran, 3/1

Kardeşiyle Üç Günden Fazla Dargın Duramaz

فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ

“...O halde siz (gerçek) müminler iseniz Allah'tan korkun, **aranızı düzeltin**, Allah ve Resûlüne itaat edin.”
(Enfâl suresi 1. ayet)

Birbirinizden nefret etmeyin,birbirinize haset etmeyin,
birbirinize sırt çevirmeyin.
Ey Allah'ın kulları, **kardeş olun.**
Bir Müslüman'ın din kardeşiyle üç günden fazla küs durması helâl olmaz."
(Buhari, Edep, 62)

وَكُونُوا عِبَادِ اللّٰه إِخْوَانًا. وَ لاَ يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلاثٍ.

“...Ey Allah'ın kulları kardeş olun. Bir müslümanın kardeşine **üç günden fazla küsmesi** helâl olmaz." (Buharî,

Kardeşiyle Üç Günden Fazla Dargın Duramaz

« لا يحِلُّ لمسْلِمٍ أنْ يهْجُرَ أخَاه فوْقَ ثَلاثٍ ، فمنْ هَجر فَوْقَ ثلاثٍ فمات دخَل النَار »

"Müslüman'ın din kardeşine üç günden fazla küs durması helâl olmaz. **Kim müslüman kardeşini üç günden fazla terkeder ve o hal üzere ölürse cehenneme girer.**"(Riyazüss salihin 1599)

Kardeşine Karşı Affedici Olmalıdır

« ما نَقَصَتْ صَدقَةٌ من مالٍ ، وما زاد اللّه عَبداً بعَفوٍ إلاّ عِزّاً ، ومَا تَوَاضَعَ أَحَدٌ للَّهِ إِلاَّ رَفَعَهُ اللَّهُ »

“Sadaka vermekle mal eksilmez. Allah Teâlâ affeden kulunun değerini artırır. Allah rızâsı için alçak gönüllü olanı Allah yüceltir.” (

HER ŞEY KENDİNEDİR

إِنْ أَحْسَنتُمْ أَحْسَنتُمْ لِأَنفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا

"**Eğer ederseniz etmiş**, iyilik kendinize kötülük yine ederseniz kendinize etmiş olursunuz." (İsrâ, 17/7)

Allah Kıyafetlere Bakmayacak

إِنَّ اللّٰهَ لاَ يَنْظُرُ إِلَى صُوَرِكُمْ وَأَجْسَادِكُمْ، وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ. التَّقْوَى هَهُنَا، التَّقْوَى هَهُنَا، التَّقْوَى هَهُنَا، وَيُشِيرُ إِلَى صَدْرِهِ.

"...Allah sizin **suretlerinize ve kalıplarınıza bakmaz**, fakat **kalplerinize ve amellerinize bakar**. Takva şuradadır -3 kez eliyle g

Müslüman'ın Müslüman Üzerindeki Hakları

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ حَقُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ
خَمْسٌ رَدُّ السَّلامِ وَعِيَادَةُ الْمَرِيضِ وَاتِّبَاعُ الْجَنَائِزِ وَإِجَابَةُ الدَّعْوَةِ وَتَشْمِيتُ الْعَاطِسِ ❁

✍ Ebû Hureyre (r.a.), Rasûlüllah (s.a.v.)'i şöyle buyururken işittim demiştir:

"Müslümanın Müslüman üzerindeki hakkı beştir: Selamı almak. Hastayı ziyaret etmek. Cenazede bulunmak. Davete icabet etmek. Aksırana dua etmek."

İbadetlerin Kardeşliğimizi Pekiştirmesi

Müslüman Müslüman'ın Kardeşidir

Örneğin **camilerde namaz, birlik ve beraberliğimizi, eşitliği bize gösterirken; oruç, fakirleri hatırlamamızı; zekat, muhtaçların yardımında olmamız gerektiğini bizlere hatırlatmaktadır.**

Hac ise dünya Müslümanlarını bir araya getirip uzak diyarlarda olanların, yılda bir defa bir araya gelmelerini sağlayan büyük bir kardeşlik, birlik, beraberlik kongresidir.

Müslüman toplumunda hiçbir şahsın, hiçbir cemaatin, zümrenin kendisini diğer Müslümanlardan ayrı görmesi düşünülemez.

Kardeşliğimiz İçin Amin

Rabbim aramızda bulunan kardeşliği daha ileri götürmeyi, **birbirimize merhamet duyguları beslemeyi, birbirimizin ihtiyaçlarını gidermeyi,** sıkıntılarımıza çare olmayı nasip etsin. **Birlik ve beraberliğimizi bozmak isteyenlere fırsat vermesin.** Birlik ve beraberliğimizi daim eylesin.

Müslüman Müslüman'ın Kardeşidir